

WYMAGANIA MERYTORYCZNE, JAKIE POWINNA SPEŁNIĆ PRACA MAGISTERSKA

Zgodnie z Uchwałą Rady Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z dn. 19 marca 2013 r. w sprawie zatwierdzenia regulaminu dyplomowania na kierunkach studiów prowadzonych na Wydziale Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach):

1. Tematyka prac magisterskich powinna mieścić się w ramach tematycznych wyznaczonych przez promotora i odnosić się do uznanych teorii i badań mających niekwestionowaną pozycję w psychologii akademickiej.
2. Praca magisterska jest pracą naukową o charakterze empirycznym, co obliguje studenta do wykazania się:
 - znajomością warsztatu pracy naukowca-badacza;
 - wiedzą z danej dziedziny;
 - samodzielnością i indywidualnym podejściem do zagadnień, które w swej pracy prezentuje;
 - umiejętnością zaprezentowania rezultatów własnej pracy nad problemem badawczym, zgodnego z kanonami wypowiedzi naukowej.

Zgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami zatwierdzonymi przez Radę Instytutu Psychologii w dn.19.02.2008 r. i późniejszą aktualizacją zatwierdzoną przez Radę Instytutu Psychologii w dn. 18.02.2014 r.:

- Praca magisterska jest rozprawą naukową przygotowaną przez studenta pod kierunkiem promotora. Nie jest zatem pracą w pełni samodzielną. Jednakże student jako jej wiodący autor ma do niej prawa autorskie. Natomiast kwestia współautorstwa samego projektu badawczego i wyników badań pozostaje do uzgodnienia pomiędzy studentem a promotorem i zależy od wkładu pracy studenta i promotora w tworzenie koncepcji badań. Student równocześnie ponosi odpowiedzialność za oryginalność swojej pracy (tzn. za to, iż nie jest ona plagiatem).
Ostatnią kwestię ujętą w tym punkcie regulują aktualne zarządzenia Rektora Uniwersytetu Śląskiego w sprawie prowadzenia Księgi Dyplomów oraz składania pracy dyplomowej.
- Wykorzystanie w pracy magisterskiej metod i narzędzi badawczych innych autorów wymaga respektowania ich praw autorskich.
- Praca składa się z dwóch części – teoretycznej i empirycznej.
 - ✓ Część teoretyczna zawiera przedstawienie zagadnień, będących przedmiotem pracy, krytyczny przegląd literatury (również obcojęzycznej) dotyczącej tych zagadnień, umiejscawiający problematykę w określonym kontekście teoretycznym oraz ukazujący stan dotychczasowych badań. Część ta zawiera również własne wnioski autora oraz wskazuje kierunki dalszych badań.
 - ✓ Część empiryczna zawiera prezentację problemu badawczego, który wynika z dokonanych analiz teoretycznych, przedstawia metody i wyniki badań własnych oraz interpretację tych wyników w świetle przyjętych ram teoretycznych i dotychczas przeprowadzonych przez innych autorów badań.

Zalecana objętość pracy magisterskiej wraz z bibliografią i streszczeniem wynosi od 3 do 4 arkuszy wydawniczych¹.

Część teoretyczna pracy nie powinna być obszerniejsza od części empirycznej.

- Do tekstu pracy, jeśli wymaga tego promotor, magistrant powinien dołączyć płytę CD-R z bazą danych. Umożliwi to promotorowi sprawdzenie poprawności obliczeń przeprowadzonych przez magistranta i/lub wykorzystanie zebranych przez magistranta danych, jeśli praca prowadzona była w ramach większego projektu badawczego pod kierunkiem promotora.
- Jeśli promotorem pracy magisterskiej jest pracownik ze stopniem naukowym doktora, recenzentem pracy jest pracownik samodzielny (tzn. z tytułem naukowym profesora lub ze stopniem doktora habilitowanego). Prace przygotowane pod kierunkiem pracowników samodzielnych mogą być recenzowane przez pracowników ze stopniem naukowym doktora.

¹ Arkusz Wydawniczy to 40 000 znaków (ze spacjami), co daje ok. 22 stron.
1 strona = 30 linijek tekstu = 1800 znaków (ze spacjami);

WYMAGANIA FORMALNE, JAKIE POWINNA SPEŁNIĆ PRACA MAGISTERSKA

(zatwierdzone przez Radę Instytutu Psychologii w dn. 19.02.2008r. i późniejszą aktualizacją z dn. 18.02.2014r.)

STRUKTURA PRACY MAGISTERSKIEJ

A. Strona tytułowa (zgodna z wzorem podanym w aktualnym Zarządzeniu Rektora Uniwersytetu Śląskiego w sprawie prowadzenia Księgi Dyplomów oraz składania pracy dyplomowej).

B. Oświadczenie Autora (zgodne z wzorem j.w.)

C. Spis treści

D. Wprowadzenie – zawiera ogólny zarys problematyki, wyjaśnia powody, dla których autor uznaje podjęcie tejże problematyki za istotne i interesujące oraz skrótowo, zapowiada problem badań własnych oraz sygnalizuje zawartość poszczególnych rozdziałów.

E. Część teoretyczna pracy – prezentacja problematyki w świetle obowiązujących koncepcji teoretycznych i danych empirycznych. Rozdziały części teoretycznej odnoszą się do zmiennych, które będą brane pod uwagę w badaniach własnych i do relacji między nimi.

F. Część empiryczna – prezentacja podjętej problematyki w świetle badań własnych.

Struktura części empirycznej:

1. Problem i metodologia badań własnych.

- 1.1. Problem i cel badań (autor przedstawia konkretny problem badawczy, rozwiązaniem którego chce się zająć oraz wskazuje na jakiej podstawie problem ten został sformułowany – posiłkując się treściami ze swojej części teoretycznej).
- 1.2. Założenia przyjęte w pracy, zdefiniowane zmienne wraz ze sposobem ich wskaźnikowania, model badawczy i hipotezy.
- 1.3. Metoda i narzędzia badawcze (autor przedstawia metody i narzędzia badawcze, które stosuje do pomiaru poszczególnych zmiennych). Wykorzystanie w pracy magisterskiej metod badawczych innych autorów wymaga respektowania ich praw autorskich.
- 1.4. Osoby badane (autor prezentuje próbę badawczą i sposób jej pozyskania).
- 1.5. Procedura (charakterystyka terenu i przebiegu badań, z uwzględnieniem wszystkich informacji umożliwiających odtworzenie scenariusza prowadzenia badań, prezentacja instrukcji wprowadzającej, w której osoby badane zapewnione są o anonimowości i dobrowolności badań).

2. Wyniki badań własnych

W tym rozdziale autor przedstawia wyniki badań, wraz ze sposobem ich „obróbki” statystycznej i rozstrzyga trafność hipotez. Struktura rozdziału podporządkowana jest logice pytań badawczych i hipotez. Należy odnieść się do każdego z postawionych pytań i każdej sformułowanej hipotezy. Każdy wynik, uzyskany w zgodzie z regułami metodologicznymi jest wynikiem godnym szacunku i interpretacji, nawet jeśli nie potwierdza hipotezy. Wyniki ujęte są w ramy tabel i wykresów. Każda tabela i wykres ma tytuł, a w tekście zawarty jest krótki opis i wyjaśnienie tego, co tabela lub wykres przedstawiają.

3. Interpretacja wyników

W tym rozdziale autor odnosi uzyskane przez siebie wyniki badania do teorii i prac empirycznych zaprezentowanych w części teoretycznej. Przeprowadza dyskusję własnych wyników w kontekście teorii i badań. Szuka powodów, dla których niektóre hipotezy mogły zostać niepotwierdzone. Przyznaje się do ewentualnych błędów i wskazuje dalsze kierunki badań.

G. Podsumowanie i wnioski

Autor jasno i zwięźle przedstawia konkluzje ze swoich badań oraz pokazuje ich aspekty aplikacyjne, tzn. wskazuje możliwość wykorzystania wyników w praktyce psychologicznej.

H. Bibliografia (w istocie jedynie spis cytowanej literatury)

W bibliografii autor podaje wszystkie źródła, z jakich korzystał i na jakie się powoływał w tekście w porządku alfabetycznym. Przyjęte są następujące formy:

- **dla artykułów:** Nazwisko, Inicjał imienia autora (rok wydania). Tytuł. *Tytuł czasopisma*, nr tomu, strony od-do. Np. Kasser T., Ryan R.M. (1993). A dark side of the American dream: correlates of financial success as a central life aspiration. *Journal of Personality and Social Psychology*, 65, 410–422.

- **dla książek:** Nazwisko, Inicjał imienia (rok wydania). Tytuł. Miejsce wydania: nazwa wydawnictwa. Np. Brzeziński, J. (1996). *Metodologia badań psychologicznych* (s. 599-603). Warszawa: PWN.

- **dla rozdziałów w książkach:** Nazwisko, Inicjał imienia (rok wydania). Tytuł rozdziału. W: Inicjał imienia, Nazwisko redaktora (red.) Tytuł książki (strony od-do). Miejsce wydania: nazwa wydawnictwa. Np. Czapiński J. (2004). Ekonomiczne przesłanki i efekty dobrostanu psychicznego. W: T. Tyszka (red.), *Psychologia ekonomiczna* (s. 192-242). Gdańsk: GWP.

- **dla źródeł internetowych:** jeśli jest to możliwe stosuje się format przyjęty dla artykułów, czyli: Nazwisko, Inicjał imienia autora (rok wydania). Tytuł. Adres strony WWW. Np. Roguska, B. (2005). *Praca Polaków w krajach UE – plany i doświadczenia*. Komunikat z badań. <http://www.cbos.pl>

Jeśli trudno jest ustalić autora tekstu podaje się tylko adres strony WWW. Np. *OECD Factbook* (2005a). <http://www.new.sourceoecd.org>

I. Streszczenie – zawiera skrócone informacje o całej pracy, łącznie z syntetycznym przedstawieniem wyników badań własnych. Objętość 1-2 strony.

J. Spis tabel i wykresów

K. Aneksy – w załącznikach umieszcza się narzędzia badawcze zastosowane w badaniach, również opracowane na użytek pracy programy komputerowe oraz większe zestawienia tabelaryczne wyników (które nie zmieściły się z powodów formalnych w tekście). Chodzi o to, aby uwiarygodnić otrzymane wyniki i aby możliwa była replikacja przeprowadzonych badań.

Wskazówki dotyczące wymagań edytorskich, jakie powinny spełniać prace badawcze z psychologii można znaleźć w następujących opracowaniach:

Harasimczuk, J. , Ciecuch, J. (2012). *Podstawowe standardy edytorskie naukowych tekstów psychologicznych w języku polskim na podstawie reguł APA*. Wydawnictwo Liberi Libri. Dostęp: <http://liberilibri.pl/ksiazka/podstawowe-standardy-edytorskie-naukowych-tekstow-psychologicznych-w-jezyku-polskim-na>

Łuszczynska-Cieślak, A., Cieślak R. (2001). Standardy przygotowania tekstu do publikacji. W: *Nowiny Psychologiczne*, 2, 87-99

Łuszczynska-Cieślak, A., Cieślak R. (2001). Standardy przygotowania tekstu do publikacji. W: *Nowiny Psychologiczne*, 3, 55-64.

Łuszczynska-Cieślak, A., Cieślak R. (2001). Standardy przygotowania tekstu do publikacji. W: *Nowiny Psychologiczne*, 4, 69 - 77.